

ארבעה אחין

פרק שלישי יבמות

לב

עין משפט
נר מצוה

ומקנהו **מלוג** - ואחי למימר ב' יבמות הבאות מבית אחד חדר אחד
מתייבמת ואחרת חללה: **נפגוע למאמר** - המתניין קאי שלם נתן
ה' העוסה מאמר נט למאמר ולא לויקתו ואח"כ מת הויכרה השעו
ה' **לשונם** שהיא לרהה להתייבם לשלישי דמאמר ועד שקליה ולא
לרות ניבה והשחל לא אחי למימר

[לוקמן חד]

[לעיל י]

[לעיל ג]

[לעיל ב' ושי']

ומקצתו חלוק, ויאמרו? אי דמייבם והדר חליין
הכי נמי אלא גזירה * דלרמא חליין ברישא
והדר מייבם וקסריה באשר לא יבנת' רחמנא
אמר * כיון שלא בנה שוב לא יבנה * אמר
רבא - נתן גזמ' למאמר הותרה צורה אבל
היא אסורה דמחלה בבעלה נט * אבא
דאמר רבא נתן נט למאמר הותרה
אפי' היא מאי טעמא? מאי דעבד בה שקליה:
מתני' * שני אחין נשואין שתי אחיות ומת
אחד מהן ואחד כך מתה אשתו של שני הרי
זו אסורה עלין עולמית הואיל ונאסרה עליו
שעה אחת: **גמ'** פשיטא השתא ומה **התם**
דלא מירחיא מהאי ביתא לנמרו אמרת
לא, **רבא** דקא מירחיא מהאי ביתא לנמרו
לא כ"ש? תנא, הרי הניא ברישא והדר חוייא
להיתירא (6) ושריא, והדר חוייא לאיסורא,
ואיירי דרביה ליה אסורה * ומשנה לא
זהו במקמה. ה"ר בא עליה חייב עליה
במשום אשת אח ואישום אחות אישה דברי
רבי יוסי רבי שמעון אומר אינו חייב אלא
משום אשת אח בלבד והיא היא ור' אבהו
אינו חייב אלא משום אחת אישה בלבד לא
קשיא בא שנישואין דהו' ואבא דנשא מתבא
שנישואין מת ואח"כ נשא דהו' שמעון הריבא
דנשא מת ואח"כ נשא דהו' כיון דאיסור אחות
אשה לא חילל תתייבם יבומי אבא רב אשי
איסור ארוה אשה מתלא חלי קאי אי פקע
איסור אשה אח' אחי איסור ארוה אשה
הוייל והילכך לא פקע וסבד רבי יוסי איסור
חד על איסור דהיא תניא * ועבר עבירה שיש
בה שתי פירות נידון בחמורה רב יוסי
אומר נידון בויקה דראשונה הבאה עליו
וחניא * כיצד אמר רבי יוסי נידון בויקה
הראשונה הבאה עליו? חמתו ונעשית
אשת איש' נידון בחמורה, אשת איש'
ונעשית חמתו' נידון באשת איש'
אמר

מאמר ולא גזרינן לה חזו אשת שני מתים וא"כ מי שעלה זיקת יבם
אחד-כ"י לא היא דקא גזירה חלל אבאמכא בעלמא וקשה דכפרק
במלא גזרינן (דף פ"ג ופ"ד) אמרי' חלל אשת ב' מתים הרי משכחת
לה משעט דהו' דליריחא ואפי' בחד דוכחא וי"ל דפלוגתא דתנאי היא
כדמוכח לקמן בסוף הלשון רבה
(דף ט"ו) גבי ב' תשע שנה אכל יבמתו
ומשגדיל גסא אשה אחרת ומת
השניה חוללת או מתייבמת הראשונה
שהיא בעלה זיקת שני יבמין חוללת
ולא מתייבמת ופריך בגמרא ויעשו
ביאת בן תשע כמאמר בגמרא ויפדו
לרה מייבום פירוש כי הכול ומסיק
לרבי יוחנן דעשו ועשו פלוגי תנאי
דשמעון אההוא תנאי דהאי תנאי
דשמעון גזר משום לרה פירוש הא
דקא אסר בעלמא מאמר משום דאיכא
לרה בהדה כדגזר בשמעון דלמא
חליין והדר מייבם כדפירש בקונטרס
חלל משום זיקת שני יבמין לא
מיתסר דלאו דליריחא ומיהו כי
ליכא לרה בהדה נמי אסורה אלו
היכא דאיכא לרה כדקאמר ההם
רבא לעיל ואפי' היכא דליכא לרה
בהדה מיתין חללה יבמו לא מייבמא
ותנא דהתם לא גזר משום לרה פי'
הא דקא אסר לבעלה ביאת בן תשע
ליבומי לאו משום לרה חלל אלו אש
שני מתים דהו' בעלמא דליריחא
ודוקא בדידה גזרו אבל בלרה לא
דלא רלו להמיר גם בלרה אלו
אש שני מתים וההוא דריש המגשר
(גיטין פ"ג) כההוא תנאי וריבין פירש
שם דלכילי בעלמא אש שני מתים
דליריחא ותנא דרבא גזר חף באשת
השני משום לרה דהיינו בעלמא מאמר
דקא סבר כיון דבעלמא אש שני
מתים דליריחא מחמירי אפי' בחדק
ותנא דהתם לא מחמיר כולי האי
ולא גזר באשתו בן תשע אלו
בעלמא זיקת שני יבמים וקשה דהכא
מסיק דעמא דך תנא משום האך
גזירות דמגרש הכא ועוד דהתם (ג)
קרי רבא להאשו לרה וקאמר נמי
ויעשו ביאת בן תשע כמאמר בגמרא
והדהה לרה כ"י והכא קרי לבעלת
מאמר לרה וריבין הקשה לבעלמא שני
קוסיות הללו ופ"י עיקר:

למאמר כ"י הקשה ריבין דתנן בפ"ג (לקמן דף ט"ו) דיש מאמר
אחר מאמר ואם עשה מאמר כזו וכו' לריבא ב' גיטין וחלילה
בין יבם אחד לב' יבמות בין ב' יבמין ליבמה אחת אבל יבומי חד
מייבמו לא ולרבא יתן נט למאמר ולא לויקתו וליבומי אידך וסורן
דלכחלה אין לעשות בן גזרינן נט למאמר אלו נט לויקתו ודוקא
דישעבד קאמר הכא רבא דהותרה אפי' היא דכיון דתו ליכא למגזר
בהאי מאמר אלו שאר מאמרות דעלמא לא גזרינן דלא שכיחי כולי
האי חכל' לכהלה גזרינן משום האי מאמר גזויש:

דאידחיא

מהאי ביאת לגמרי לא כ"ס - אפי' דמהאי בבא
שמעינן דאסורא אפי' דאיחויא בך כפילה דלא
ביאת לגמרי פשיטא דאסורא אפי' דחויא בזה כפילה ולעיל
דקאמר טעמא דאיחויא בך כפילה (אהאי מהתייבין) משום דאחי
לא אחי אדעתייה טעמא דאידחיא מהאי ביאת:
שנישואין חו' ואח"כ גסא מת - (ד) אפי' דכ"י דהאי גזירה שרו
ב' לרה לייבומי לעיל בפ"ק (דף ט"ו) דכיון דלא חיל
איסור אש אח חשבי שלא במקום מלוה ר"ס לית ליה האי סברא
דמכל מקום הכי היא אשה אחו: **ר"א** פקע - ואפי' דלא חיל
איסור אחות אשה אסורה נמי הלכה לייבומי כיון דלא פקע איסור
אש אח כמו חילוניות דאסורא לרהה אפי' דאין בה חלל אסור
אמר

לד א מיי' פ"ז מסכות
יטוס בלבה כס
עוש' אפי' אפי' ביתן קמד
ספ"ג:
לה ב מיי' פ"ז סס
כלי י' כ"ס
היטע מקוקה ספ"ג
לד א מיי' פ"ז סס
סכדיק סלס' ד:

לקמן כ"ב

[לעיל ג' ושי']

גליין הש"ס
גמ' ור"ס סוכ' דנשא
מת' עיין בספר
מקנה קידובין דף ע'
ע"ש בשם ר' פ"ה כ"ב:

מתיקרא להיתרא ושריא [משום הכי לא תניא]: הדר חוייא לאיסורא -
דמ"ל ליריה לא קרינא ביה משעת כפילה * יבמה יבא עליה:
דכיבכה ליה - משום דמירוס הוא: ומשנה הר' אבהו - שתיקה היא
משכנית' זו הואיל והיהה שניה מהלכה: לא וזו מקומה - לעוקרה
לגמרי: **בא עליה** - בחיי אשתו: משום אש' אח - דהא רחמנא
פסרה מייבום וקמה עליה כמו שיש לו בנים: אלא משום אשה
אח - כדמוקי טעמא לקמן: **בנשא מת ואפי' נשא חי** - דאיסור
אשה אח קדים ועו לא אש' איסור אחות אשה ועויל עלה דקסבר
אין איסור תל על איסור: **נשא חי ואפי' נשא מת** - איסור אחות
אשה קדים דקודם שבנשא אחו המה היתה משומת עליו בנאיסור
אחות אשה: **מיתלא חני** - דחי הוא פקע איסור אש' אח הוה חיל
איסור אחות אשה דהאי דלא חיל מתיקרא משום טעמא דאיסור
אש' אח דהוה קאי קמיה הלכך בוחיל ונאיסור אחות אש' עובן
ועומד לתל - עליה - בפנייה מן (ג) להיבטאלא פקע איסור אש'
לח וחייה משום אש' אח: **שני מיתום** - כיון חמתו והיא אשה איש
דחמתו שריפה והאש' איש חנק: נידון בחמורה - כשריפה:
חמתו ונעשית אש' איש - שהיתה חלמנה כשנשא בזה: **נידון**
באשת איש - ואפי' דקיל הוא חלמא לא אחי איסור חמתו וחיל
האש' איש דחי חילי טריוויה עליה הוה לן למדיניה בחמורה:

אש' אח לחודה ור"ס לר"ס משכחת לה אש' אח מהא דפוטרה לרהה
קא מירי וכן האי דלעיל דקתיי כחברה עליו עלומיה גם היא פוטרה
לרהה וליחשהה וי"ל דהני כיון דמתה אחות אשה אסורא בכלל אחות
אשה נינהו: **ונעשית** אש' איש נידון בחמתו - ואין זה מכח זיקת
הראשונה דבלאו הכי מי שתייבם ב' מיתום עידן בחמורה:
איסור

אש' אח לחודה ור"ס לר"ס משכחת לה אש' אח מהא דפוטרה לרהה
קא מירי וכן האי דלעיל דקתיי כחברה עליו עלומיה גם היא פוטרה
לרהה וליחשהה וי"ל דהני כיון דמתה אחות אשה אסורא בכלל אחות
אשה נינהו: **ונעשית** אש' איש נידון בחמתו - ואין זה מכח זיקת
הראשונה דבלאו הכי מי שתייבם ב' מיתום עידן בחמורה:
איסור